

(досл. “Вершина”) зі схожим до попереднього сюжетом, коли кіновиробники вирішили залишити у назві відсилку до нього, заради підвищення його популярності і назвали фільм “1+1. Нова історія”. Турецькомовна версія цієї назви звучить як “Olacak iş değil” (досл. “Це неможливо”, тобто знову бачимо заміну назви іншою).

Кінофільм “The Other Guys” (досл. “Інші хлопці”) отримав у перекладі назви “Копи на підхваті” та “Yedek polisler” (досл. “Запасні поліцейські”) відповідно. Стрічка “The Art of Racing in the Rain” (досл. “Мистецтво перегонів під дощем” в Україні виходить під назвою “Очима собаки”, при цьому у Туреччині фільм трансліювався із повністю дослівно перекладеною з оригіналу назвою, лише із додаванням імені головного героя: “ENZO. Yağmurda yarış sanatı” (досл. “Ензо. Мистецтво перегонів під дощем”). Стрічка “Ford vs Ferrari” (досл. “Форд проти Феррарі”) виходить на українські кіноекрани із назвою “Аутсайдери”, а на турецькі – “Asfaltın Kralları” (досл. “Королі асфальту”).

Отже, аналізуючи перераховані вище варіації перекладу можемо зробити висновок, що вибір стратегії залежить від вихідної назви фільму, лінгвокультурного навантаження, жанру фільму а також від глядацької аудиторії для якої цей фільм трансліюватимуть та відповідних маркетингових стратегій. Як бачимо, у більшості випадків переклад назви фільму не може бути буквальним а дотримання інформативної цінності, тобто семантичного змісту не завжди є найбільш значущим. Він може призвести до хибного розуміння потенційною аудиторією суті самого кінопродукту Часто це трапляється через відмінності культур, гру слів, яка часто використовується у назвах, реалії, каламбури чи ідіоми, які не мають відповідників у мові перекладу або не створюють необхідного враження на мові перекладу. Найбільш важливим при перекладі є збереження привабливої форми, яка легко запам’ятовується, а також відповідність назви сюжету фільму.

РОЛЬ МІЖМОВНОЇ ІНТЕРФЕРЕНЦІЇ У ФОРМУВАННІ ЕКОНОМІЧНОЇ ТЕРМІНОЛОГІЇ

Товстенко В. Р.

*Київський національний економічний
університет імені Вадима Гетьмана*

Розширення міжнародних контактів сприяє зростанню кількості термінів в економічній сфері. У зв’язку з цим виникає поняття міжнародної термінології та міжнародного терміна – терміна, який використовують в усталеному значенні принаймні у трьох мовах, що не є близькоспорідненими: монополія, акція, дивіденд, пролонгація, банк тощо. У мовних паралелях європейських мов є тенденція до розширення інтернаціональності, яка полягає в тому, що новітні запозичення не завжди підпорядковані фонетичним законам та орфографічним правилам мов-отримувачів: *паблік*

рилейнз, бойент, неттинг, уош, алонж тощо. Графічне оформлення запозичень та інтернаціональних елементів підпорядковане певним правописним традиціям відповідної мови. Якщо мова таких традицій не має, в такому разі ці традиції формуються поступово, під час засвоєння цією мовою іншомовних елементів. У зв'язку з цим виникає поняття “міжмовна інтерференція”. Міжмовна інтерференція (від лат. *inter* – між і *ferens* – той, що несе, приносить) – взаємодія мовних систем за двомовності, яка виникає при мовних контактах або при індивідуальному засвоєнні нерідної мови. Існує фонетична, граматична й лексична інтерференції. Формально всі запозичені терміни можна поділити на дві великі групи: 1) терміни з повним структурним збігом: *маркетинг* – англ. *marketing*, *лізинг* – англ. *leasing*, *каса* – нім. *die Kasse* ; 2) терміни з частковою заміною компонентів, оформлені словотвірними засобами мови-реципієнта (*рентабельність* – нім. *die Rentabilität*). У кінці XIX – на початку XX ст. в економічній термінології переважали словотвірні кальки з німецької мови (*Selbstkosten* – *собівартість*, *Kostenanschlag* – *кошторис*), у сучасній превалюють кальки, основним джерелом яких є англійська мова (причому переважно в її американському варіанті): *shadow economy*, *shadow business*, *shadow cabinet*, *shadow capital* – *тіньова економіка, тіньовий бізнес, тіньовий кабінет, тіньовий капітал*. Щодо адаптації терміноодиниць, то існує кілька основних підходів, серед яких потрібно розрізняти: транслітерацію, трансфонацію та транспозицію. Транслітерація (від лат. *trans* через і *lit(t)era* – літера) – літерне передавання слів і текстів, записаних за допомогою однієї графічної системи, засобами іншої графічної системи. Наприклад, *карт-бланш* (фр. *carte blanche*) – 1) чистий бланк, підписаний особою, яка надає можливість іншій особі заповнити цей бланк текстом; 2) необмежені повноваження; *де-юре* (лат. *de jure*) – юридично, по праву, формально. Кальки – найбільша група термінів-запозичень, напр.: довгостроковий кредит (англ. *long-term credit*), короткостроковий кредит (англ. *short-term credit*). Потрібно зважити на те, що ненормативним є користування абсолютними кальками й використання псевдотермінів англійською транслітерацією, пор.: *cash flow* (кеш-фло) – український нормативний варіант *грошові потоки*. Трансфонація – це звукове передавання слів, наприклад: *лізинг* (англ. *leasing*), *франко* (італ. *franco*), *моніторинг* (англ. *monitoring*) та ін. Транспозиція (середньолат. *transpositio* – перестановка, від лат. *transponere* – переставляти) – використання однієї мовної форми у функції іншої: *вальвація, інкасо, реінвестування* тощо. Повного граматичного переосмислення зазнають деякі терміни-запозичення на українському мовному ґрунті внаслідок явища субстантивзації, тобто слова, які належали в мові-джерелі до різних частин мови, в українській мові стають іменниками. Це явище найбільш притаманне давнім запозиченням з латинської мови, що стали інтернаціоналізмами, напр.: *імпорт, експорт, дотація, кредо, оренда* (лат. *importo* – довожу, ввожу; лат. *exporto* – вивожу; лат. *doto* – наділяю; лат. *credo* – вірю; лат. *arendo* – здаю в найми, наймаю); *кредит, дефіцит* (лат. *credit* – він вірить, лат. *deficit* – не вистачає); *ліквідність* (лат. *liquidus* – рідкий). Окремі терміни-іменники, що сприймаються як одне

слово, походять від словосполучень, напр.: *диверсифікація* (лат. *diversus* – різний, *facere* – робити). Низка термінів змінила свій рід із середнього на жіночий (*субсидія* – лат. *subsidium*) або ж унаслідок відсічення закінчення деякі з них стали іменниками чоловічого роду (*дивіденд* – лат. *dividendum*). У результаті транслітерації фахівці отримують однозначне та стандартизоване “інтернаціональне” написання лексичних одиниць мов з нелатинськими системами письма, а головне її призначення – гарантоване стовідсоткове відтворення транслітерованої лексичної одиниці в оригінальному написанні без будь-яких спотворень: англ. *holding*, нім. *das Holding*, укр. *холдинг*; англ. *leasing*, нім. *das Leasing*, укр. *лізинг*; англ. *royalty*, нім. *das Royalty*, укр. *роялті*.

Отже, на сьогодні необхідно залучати одиниці питомого українського термінологічного фонду, знаходячи відповідники іншомовним термінам галузі: *квазігроші* – *регіональні гроші*, *сертифікат депозитний* – *ощадний*, *ремітент* – *перший векселетримач*, *перевірка камеральна* – *попередня*, *індосамент* – *передавальний (передатний) напис*, *неустойка* – *забезпека*, *недоїмка* – *недоплата*, *надбавка* – *надвишок*, *підвишка*, *дорогоцінне каміння* – *коштовне каміння* тощо.

ЛІТЕРАТУРА

Товстенко, В. (2013) Культура наукової мови: практикум для студентів-економістів. КНЕУ.
Лінгвосвіт сучасної фахової комунікації: монографія (2022). Упоряд. Л. Козловська. КНЕУ.

ГРАМАТИЧНА СТРУКТУРА ПІДРЯДНОГО РЕЧЕННЯ В КОРЕЙСЬКІЙ МОВІ

Тогобицька А. І.

Київський національний лінгвістичний університет

Корейська мова належить до алтайської мовної сім'ї та має аглютинативну структуру. Особливістю синтаксису є суворий порядок розташування членів речення за схемою: підмет – додаток – присудок (SOV). Підрядне речення – це речення, яке граматично залежить від головного. Підрядні речення відіграють важливу роль у вираженні складних думок та характеризуються чіткими граматичними маркерами, які вказують на тип підрядності. У корейській мові підрядні речення часто оформлюються за допомогою дієслівних форм і спеціальних граматичних конструкцій. Основні типи підрядних речень у корейській мові:

1. Підрядні означальні речення (*관형절*) – уточнюють або описують іменник. Вони оформлюються за допомогою відносних форм дієслова (*-는, -은, -ㄴ, -던*). Наприклад: *내가 좋아하는 영화* (фільм, який я люблю).